

Laatijan ja ratkojan kantilta

Kun Suomen moninaista ristikoiden tarjontaa tarkastelee, huomaa kyllä, miltä kantilta laatijat työtänsä tekevät. Asiakas-keskeinen laatija virittää sommitelman-
sa aina ensin ratkoja ja vasta sitten laatija itse mielessään. Valitettavan paljon löytyy kuitenkin tapauksia, joissa varsin selvästi näkee, että laatimus on syntynyt ratkojan mieltymykset unohtaen.

Laatijan kantilta:

Seurataan hetki sellaisen laatijan ajatus-
kulkua, joka ei kovin paljon pane painoar-
voa ratkojien odotuksiin.

"Seuraava ristikko pitää saada alta pois mahdollisimman nopeasti. Taidan laittaa vain yhden pääkuvalauseen. Nyt mieleen tuleva ei ulotu ristikon reunaan asti, mutta muuten kelpaa kyllä. Laitan tuollaisen suoraan asiaa kuvaavan, ei tule nyt mieleen mitään sanaleikkiä tai muuta kieppiä.

Rakennan sanaston lyhyiden sanojen va-
raan. Sellaisen rakennelman saa helpom-
min valmiiksi. Tuossa yhdessä kohtaa kat-
kaisen vielä sanan kahdeksi, helpottuu
homma huomattavasti.

Näköjään tuonne oikealle ylös tulee ATIU
ja oikealle alas ANAA. No, eiköhän kaksi
vähän harvinaisempaa saarta mahdu yh-
teen ristikkoon. Eikä niissä kummassa-
kaan ole yhtään piilokirjainta.

Vasemmalla on näköjään sana OSATA ja
tuolla keskellä sana OSAAJA. Pitäisikö-
hän muuttaa jompaakumpaa. Eipä se on-
nistu mitenkään helposti. No, olkoon, ei-
hän siinä kuitenkaan kahta täysin samaa
sanaa ole."

Laatijan ja ratkojan kantilta:

"Kerään lehtiöön koko ajan hyviä ja nok-
kelia pääkuva-aiheita. Silloin voin nopeal-
lakin aikataululla löytää täysipainoisia
pääkuvalauseita. Tavoitteenani on useim-
miten sommitella pääkuvasta enemmän
pääkuvalauseita kuin yksi. Lauseeni ulot-
tuvat aina ristikon reunaan asti.

Yritän kurkottaa mukaan myös pitkiä sa-
noja. Aika usein sanojen pituuksia pystyy
jatkamaan varsin vähin lisäponnistuksin.
Muistan pitää myös ääkköset aktiivisesti
mukana, ne piristävät sanojen laatua mu-
kavasti.

Näyttäisi siltä, että saisin tuon yhden au-
kion mukavasti hoidettua yhdellä ATIU-sa-
nalla. Tiedän kuitenkin, että se on yksi rat-
kojen inhoamista fakkisanoista, joten
pyyhin vielä kerran koko aukion tyhjäksi ja
yritän uudestaan.

Nyt lopuksi vielä sanaston tarkistus. Jos
löytyy toistoja, korjaan ne pois."

Toivon henkilökohtaisesti, että kaikilla laa-
tijoilla on laatiessaan ratkojen mieltymyk-
set kirkkaina mielessään ja että niiden
kohdalla tapahtuisi vain harvoin laaturi-
man madaltamista.

Antti Skyttä

antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipi-
teitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:

www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/